

Sygn. akt III AUa 112/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Mazur
Sędziowie:	SSA Małgorzata Gerszewska (spr.) SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń
Protokolant:	stażysta Katarzyna Kręska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 r. w Gdańsku

sprawy T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt VIII U 459/15

I. zmienia w części zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla jego punkt 2;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Barbara Mazur SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń

Sygn. akt III AUa 112/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z urzędu, na podstawie art. 173 – 174 w zw. z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dokonał ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego T. M. na dzień 1 stycznia 1999 r., przyjmując za udowodniony okres składkowy w wymiarze 22 lata, 6 miesięcy i 28 dni oraz okres nieskładkowy – 5 dni. Do podstawy wymiaru pozwany przyjął składki na ubezpieczenie społeczne z kolejnych lat kalendarzowych tj.: 1979 – 1988,; wskaźnik wysokości kapitału początkowego wyniósł 78,31%.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł T. M., wskazując, że organ rentowy bezzasadnie zmniejszył mu wysokość kapitału początkowego do 958,00 zł.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1727/13 Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie II wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał pozwanego do przeliczenia kapitału początkowego z lat 1980 – 1989 przy przyjęciu wwpw kapitału początkowego 129,02%.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrokiem z dnia 25 marca 2015 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 1818/14 Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił punkt II zaskarżonego wyroku i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania, wskazując w uzasadnieniu, że po złożeniu przez ubezpieczonego odwołania od decyzji kapitałowej w pierwszej kolejności rozstrzygnięcia wymagało nie to, czy prawidłowo został ustalony staż składkowy oraz wwpw lecz to, czy organ rentowy uprawniony był do ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego wskutek weryfikacji dowodów stanowiących podstawę wydania decyzji z 29 listopada 2012 r.

Powołując się na treść art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 175 ust. 4 tej ustawy Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie ubezpieczonego nie ustalił, czy w sprawie zaistniały nowe dowody lub okoliczności, które uzasadniałyby ponowne przeliczenie kapitału początkowego ubezpieczonego, czy też przeliczenie to nastąpiło w wyniku odmiennej oceny dowodów już istniejących. Sąd Odwoławczy zaznaczył, iż rozpoznając ponownie sprawę rzeczą Sądu Okręgowego będzie wyjaśnienie podstawy prawnej wydania z urzędu przez organ rentowy decyzji kapitałowej i ocena, czy było to prawnie dopuszczalne. Przy ustaleniu, że nie zachodziły podstawy do zmiany z urzędu decyzji kapitałowej zbędne będzie obliczenie wysokości kapitału w oparciu o stawki wynagrodzenia zasadniczego ubezpieczonego oraz wyjaśnienie, czy do obliczenia podstawy wymiaru uwzględnieniu podlegają zarobki zastępcze pracownika zatrudnionego w macierzystym zakładzie ubezpieczonego, czy też w zakładzie, w którym zatrudniony był bezpośrednio przed wyjazdem za granicę.

Sąd Okręgowy zarządzeniem z dnia 13 maja 2015 r. wezwał pełnomocnika organu rentowego do wskazania podstawy prawnej wydania z urzędu decyzji kapitałowej – zaskarżonej w niniejszym postępowaniu – weryfikującej decyzję kapitałową z dnia 29 listopada 2012 r.

W odpowiedzi pozwany wskazał, że podstawą prawną do wydania zaskarżonej decyzji z dnia 26 września 2013 r., która zweryfikowała decyzję z dnia 29 listopada 2012 r. jest przepis art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wydanie zaskarżonej decyzji związane było z rozpatrywaniem przez pozwanego złożonego wniosku o emeryturę. Jednocześnie pozwany zaznaczył, że kapitał początkowy jest składnikiem wysokości emerytury i w związku z tym w celu ustalenia wysokości emerytury należało prawidłowo ustalić wysokość kapitału początkowego, który nie jest świadczeniem, lecz składnikiem wysokości świadczenia ustalanego w przyszłości.

Kolejnym zarządzeniem z dnia 19 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy zobowiązał pełnomocnika pozwanego do zajęcia stanowiska w przedmiocie wydania z urzędu decyzji weryfikującej decyzję kapitałową z dnia 29 listopada 2012 r., w świetle wytycznych Sądu Apelacyjnego zawartych w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 marca 2015 r., wydanego w sprawie III AUa 1818/14, w szczególności do wskazania jakie nowe dowody i ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem tejże decyzji zostały przedłożone po jej wydaniu i miały wpływ na wysokość tego świadczenia.

W odpowiedzi na zarządzenie organ rentowy wskazał, że w momencie wydania decyzji z dnia 26 września 2013 r. nie dysponował nowymi dowodami. Jednak stanowisko, co do nie uwzględnienia okresów pracy ubezpieczonego na eksporcie u „macierzystego pracodawcy” poparte zostało przedłożonymi przez ubezpieczonego dowodami w Sądzie w piśmie procesowym z dnia 17 stycznia 2014 r., z których wynika, iż kierowany był on na budowę eksportową przez (...) tj. inną firmę.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 r. w punkcie 1 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż kapitał początkowy T. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 153.732,04 zł, zaś wskaźnik podstawy wymiaru stanowi 113,49% zgodnie z decyzją pozwanego z dnia 29 listopada 2012 r. i w punkcie 2 ustalił, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, że T. M. urodzony (...), w dniu 10 lutego 2012 r. wniósł o ponowne przeliczenie kapitału początkowego, dołączając do wniosku m.in. zaświadczenie o zatrudnieniu w (...) w K. na budowie eksportowej na W..

Decyzją o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 29 listopada 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że kapitał początkowy ubezpieczonego ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 153 732,04 zł, zaś wwpw kapitału początkowego wyliczony z okresu od 1979 r. do 1988 r. wynosi 113,49%.

W dniu 19 lipca 2013 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wobec powyższego pozwany, decyzją z dnia 26 września 2013 r. z urzędu ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonego na kwotę 103 948,24; wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony z okresu od 1979 r. do 1988 r. wyniósł 78,31%.

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne, przy uwzględnieniu treści art. 173, art. 174 ust. 1 i art. 175 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, Sąd w pierwszej kolejności zważył, iż w momencie wydania decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 26 września 2013 r. organ rentowy nie dysponował nowymi dowodami, jak również nie ujawniono nowych okoliczności. Tym samym zgodnie z dyspozycją art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stosowanego do decyzji o ustaleniu kapitału początkowego poprzez art. 175 ust. 4 powołanej ustawy brak było podstaw do ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego przez organ rentowy z urzędu. A skoro tak, to wysokość przyznanego ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego powinna była zostać wyliczona w oparciu o wysokość kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 29 listopada 2012 r.

Dodatkowo Sąd wskazał, że fakt kierowania ubezpieczonego na budowy eksportowe przez inną firmę, tj. (...), znany był pozwanemu już w dniu 10 lutego 2012 r., a więc przed wydaniem decyzji o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 29 listopada 2012 r., o czym świadczą dokumenty złożone przez ubezpieczonego wraz z wnioskiem o przeliczenie kapitału początkowego z dnia 10 lutego 2012 r. (k. 158 – 163 ar), co oznacza, że okoliczność ta winna zostać uwzględniona przez organ rentowy już przy wydawaniu decyzji z 29 listopada 2012 r.

Z tych względów, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Jednocześnie Sąd działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził odpowiedzialność pozwanego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o czym orzekł w punkcie 2 wyroku. Sąd wziął bowiem pod uwagę fakt, iż organ rentowy nie tylko nie powinien był z urzędu wydać nowej decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, ale również już wcześniej dysponował wszelką dokumentacją niezbędną do prawidłowego wyliczenia tego kapitału.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 175 ust. 4 w zw. z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w okolicznościach sprawy, a mianowicie poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że kapitał początkowy T. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 153.732,04 zł zaś wskaźnik podstawy wymiaru stanowi 113,49 % zgodnie z decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 listopada 2012 r. oraz ustalenie, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie, jak również prawa procesowego, w szczególności art. 233 §1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy skutkujący niewłaściwą oceną stanu faktycznego, a przez to nieprawidłową oceną prawną.

Wskazując na powyższe, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, że wydanie decyzji z dnia 26 września 2013 r. związane było z rozpatrywaniem przez pozwanego wniosku ubezpieczonego o emeryturę z dnia 19 lipca 2013 r.

Pozwany podkreślił, że kapitał początkowy nie jest świadczeniem, lecz elementem obliczenia wysokości zreformowanej emerytury, o którą ubiegał się ubezpieczony i do czasu ustalenia wysokości tej emerytury podlega weryfikacji. A zatem, z chwilą zgłoszenia wniosku o emeryturę ze zreformowanego systemu otwiera się nowe postępowanie w sprawie świadczeń. Wszystkie elementy wpływające na wysokość tych świadczeń, a więc także staż pracy i wysokość kapitału początkowego muszą być ustalone zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym.

Powyższe oznacza, że dopuszczalne jest ponowne ustalenie prawa lub wysokości świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego również na niekorzyść ubezpieczonego, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji okaże się, że nie miał prawa do samego świadczenia lub prawa do świadczenia w pierwotnej wysokości, z uwagi na niespełnienie wymaganych do tego warunków. Wynika z tego, że rola Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest inna niż organu administracyjnego, gdyż nie chodzi o typowe sprawy administracyjne. Funkcja organu rentowego jest w dużym stopniu odrębna i samodzielna. Potwierdza to sądowe postępowanie odwoławcze, bo gdy organ rentowy wydaje kolejną decyzję ze względu na wadliwość materialnoprawną poprzedniej decyzji, to ubezpieczonemu przysługuje prawo jej kontroli w sądowym postępowaniu odwoławczym.

Mając na uwadze powyższe, pozwany stoi na stanowisku, iż w sposób prawidłowy i zgodnie z art. 175 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po zaistnieniu nowej okoliczności w postaci wniosku emerytalnego, dokonał w sposób prawidłowy ustalenia kapitału początkowego we właściwej wysokości.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego, co do zasady, podlegała oddaleniu.

Spór w analizowanej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych był uprawniony do ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego wskutek weryfikacji dowodów stanowiących podstawę wydania decyzji kapitałowej z dnia 29 listopada 2012 r.

Przystępując do analizy wskazanej kwestii przypomnieć należy, że jak wynika z akt kapitałowych ubezpieczonego z pierwszym wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego wystąpił on 5 lipca 2005 r. Wówczas kapitał początkowy wnioskodawcy został obliczony z lat 1989-1998 i wyniósł 30,11%. Z kolejnym wnioskiem o ustalenie kapitału skarżący wystąpił 14 sierpnia 2008 r. – został on obliczony z lat 1984- 1993 i wyniósł 64%. W rozpoznaniu wniosku z dnia 14 czerwca 2010 r. organ rentowy przeliczył wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy z uwzględnieniem zarobków z lat 1980 - 1989 i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 110,65% uwzględniając za 1985 r. zarobki zastępcze L. B. zatrudnionego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G.. W kolejnej decyzji (w rozpoznaniu wniosku z dnia 10 lutego 2012 r.) organ rentowy obliczył kapitał początkowy ubezpieczonego z lat 1979 - 1988 ustalając wwpw na 113,89%, przyjmując za okres pracy wnioskodawcy na budowie eksportowej zarobki zastępcze L. M.. Z § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emeryt i rent (tekst jedn.: Dz. U. z 1989 r. Nr 11, poz. 63) zmienionego rozporządzeniem z dnia 5 października 1990 r. zmieniającego niektóre przepisy w sprawie ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. Nr 71, poz. 418) wynika bowiem, że jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się - gdy okres takiej pracy przypada przed 1 stycznia 1991 r. -

wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę tj. wynagrodzenie zastępcze.

W dniu 19 lipca 2013 r. T. M. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę, który dla pozwanego stał się asumptem do przeliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy z urzędu. W nowej decyzji kapitałowej pozwany zakwestionował nie tylko dotychczasowy staż pracy ubezpieczonego, ale również wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, który obniżony został do 78,13% z lat 1979 -1988. Pozwany za udokumentowane uznał 22 lata, 6 miesięcy i 28 dni okresów składkowych - poprzednio okres ten wynosił 27 lat, 6 miesięcy i 19 oraz 5 dni okresów nieskładkowych (okres ten nie uległ zmianie). Do stażu pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresów: od 16 lutego 1980 r. do 30 czerwca 1982 r., od 9 maja 1984 r. do 6 maja 1985 r., od 10 maja 1989 r. do 17 grudnia 1990 r., 12 kwietnia 1974 r., od 1 lipca 1981 r. do 31 sierpnia 1982 r., 8 maja 1984 r., od 23 maja 1988 r. do 27 maja 1988 r., od 18 grudnia 1990 r. do 30 stycznia 1991 r., od 1 czerwca 1995 r. do 3 czerwca 1995 r., od 18 do 29 września 1995 r. oraz zarobków ubezpieczonego za 1980 r. w wysokości 73.911,00 zł, za 1981 r. w wysokości 105.800,00 zł, za 1982 r. w wysokości 60.969,00 zł, za 1984 r. w wysokości 107.084,00 zł, za rok 1985 w wysokości 92.283,00 zł, za 1989 r. w wysokości 2.050.957,00 zł i za 1990 r. wysokości 7.238.057,00 zł wskazując, iż jest to eksport obcy.

Znamienne jest to, że w decyzji z dnia 29 listopada 2012 r. pozwany przyjął do obliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy zarobki zastępcze za 1981 r. w wysokości 105.800,00 zł, podczas gdy w decyzji z dnia 26 września 2013 r. wskazanych zarobków już nie uwzględnił podnosząc, że w 1981 r. ubezpieczony nie był kierowany na kontrakty zagraniczne przez pracodawcę macierzystego. Nadto, dokonując ponownego przeliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy, we wrześniu 2013 r., pozwany nie wskazał podstawy prawnej wydania decyzji kapitałowej z urzędu podnosząc jedynie, iż dokonał tego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Powyższe doprecyzował dopiero w toku postępowania sądowego, wskazując w piśmie z dnia 6 lipca 2015 r., że podstawą prawną do wydania decyzji z dnia 26 września 2013 r., która zweryfikowała decyzję z dnia 29 listopada 2012 r. był przepis art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego - na co trafnie wskazał Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - pozwany, po dniu 29 listopada 2012 r. nie był uprawniony do ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawcy.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748) ponowne ustalenie prawa do świadczeń względnie ich wysokości, jest możliwe wówczas, gdy po ich przyznaniu zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed ustaleniem prawa, które mają wpływ na prawo do świadczeń (ich wysokość). Ze wskazanego przepisu prawa wynika jednoznacznie, że przesłanką ponownej oceny uprawnień ubezpieczonych są „nowe dowody” i „ujawnione okoliczności” istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego mające wpływ na wysokość świadczenia. W uchwale siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2003 r., III UZP 5/03, Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że odmienna ocena dowodów dołączonych do wniosku o świadczenie, przeprowadzona przez organ rentowy po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej świadczenie, nie jest już okolicznością uzasadniającą wszczęcie z urzędu postępowania o ponowne ustalenie prawa do świadczeń na podstawie art. 114 ust. 1 cyt. ustawy. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w powołanej uchwale, odnosząc je odpowiednio do kwestii ustalenia wysokości kapitału początkowego i odpowiednio wysokości świadczenia.

Stosownie do treści art. 175 ust. 4 w związku z art. 114 ust. 1 powołanej ustawy do wznowienia postępowania w sprawie ustalenia wysokości kapitału początkowego wymagane jest ujawnienie okoliczności nieznanymi organowi rentowemu w chwili orzekania, ale istniejących przed wydaniem decyzji, czyli takich okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału początkowego a nie takie, które zostały przedłożone wprawdzie organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału, a nie zostały uwzględnione.

Funkcją ponownego ustalenia w trybie przepisu art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - jak podkreślał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lipca 2013 r. (III UK 145/12, LEX nr

1408199) - jest stworzenie gwarancji wydania decyzji rentowych zgodnych z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanych. Zgodnie z powołanym przepisem „ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji” obok „przedłożenia nowych dowodów”, stanowi przesłankę ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub ich wysokości. Zakład Ubezpieczeń Społecznych bezsprzecznie dysponuje narzędziem pozwalającym mu na dokonywanie weryfikacji zasadności przyznawanych świadczeń emerytalno – rentowych, czy też ich wysokości a z mocy art. 175 ust. 4 ustawy FUS wysokości kapitału początkowego. Nie oznacza to jednak, że każdą decyzję pozwany może zweryfikować z urzędu wskutek dostrzeżonych, a popełnionych przez siebie błędów. Przede wszystkim podstawy takiej nie może stanowić ponowna i odmienna ocena przedłożonych uprzednio przez ubezpieczonego dowodów.

Dokonując oceny poczynionych ustaleń wskazać należy, że w analizowanej sprawie - wbrew twierdzeniom pozwanego - nie pojawiły się żadne nowe okoliczności, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, a skoro tak, to brak było podstaw do weryfikowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu decyzji kapitałowej z dnia 29 listopada 2012 r.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c., orzekł, jak w pkt 2 wyroku.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny zważył, iż Sąd Okręgowy w sposób nieuprawniony orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, albowiem przepisy dotyczące kwestii ustalania kapitału początkowego nie odsyłają do art. 118 ust. 1 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Bezsprzecznie decyzja „kapitałowa” nie jest ani decyzją w zakresie przyznania prawa do świadczenia ani też decyzją ustalającą jego wysokość, choć bezsprzecznie jej treść wpływa na wysokość świadczenia. Wobec powyższego art. 118 ust. 1a powołanej wyżej ustawy nie znajduje we wskazanej kwestii zastosowania, o czym Sąd Apelacyjny, na mocy art. 386 § 1 k.p.c., orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Barbara Mazur SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń